

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce Tomášov na roky 2019 - 2021

Vypracovanie stanoviska k návrhu rozpočtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve vyplýva z ustanovenia § 18f ods.1 písm.c/ zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení jeho neskorších zmien a doplnkov.

A. Hlavným cieľom stanoviska je

posúdiť návrh rozpočtu na rozpočtový rok 2019 z hľadiska zákonnosti podľa:

- zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- zákona č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- zákona č.564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení jeho neskorších zmien a doplnkov,
- platnej rozpočtovej klasifikácie pre zostavovanie rozpočtu na rok 2018 ktorá je upravená opatrením MF SR č.MF/010175/2004-42,
- zásad rozpočtového hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami,
- zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení jeho neskorších zmien a doplnkov
- ústavný zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení jeho neskorších zmien a doplnkov

B. Prehľadnosť rozpočtu:

Rozpočet má byť zostavený tak, aby sa v ňom dalo čítať, jednotlivé kapitoly majú byť spolu, predovšetkým príjmy a výdavky bežného rozpočtu, príjmy a výdavky kapitálového rozpočtu, príjmové a výdavkové finančné operácie.

Návrh rozpočtu má byť spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2019,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2020,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet -rok 2021.

Viacročný rozpočet na roky 2019 - 2021 má byť zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové

roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Viacročný rozpočet na roky 2019 - 2021 má byť v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vnútorne musí byť členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

V rozpočte na rok 2019 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu.

Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu rozpočtu obce Tomášov na roky 2019 až 2021.

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu obce na rok 2019 a viacročného rozpočtu (ďalej len návrh rozpočtu) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN).
- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.
- č. 493/2011 ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s všeobecne záväznými nariadeniami obce :

- Zásady nakladania s finančnými prostriedkami obce Tomášov a VZN č.3/2018 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Tomášov

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom – na vývesnej tabuli obecného úradu a tiež na web-stránke obce v zákonom stanovenej lehote, t.j.

najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2019 bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu vychádza z doporučených východísk rozpočtu verejnej správy ,z vývoja hospodárenia obce v roku 2018 a z plánu investičného rozvoja na rozpočtový rok 2019 .

Návrh rozpočtu na rok 2019 je zároveň východiskovou základňou pre rozpočty nasledujúcich dvoch rokov (2020 a 2021). Zároveň bolo nevyhnutné zohľadniť špecifiká spojené s vývojom hospodárskej situácie na Slovensku a vo svete.

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je predkladaný návrh rozpočtu členený na rozpočet bežný, rozpočet kapitálový a finančné operácie.

Rozpočet obce Tomášov na rok 2019 je navrhovaný ako schodkový vo výške **565 400 €** (*rozpočet r.2018 = 38 000 prebytkový*). Navrhovaný rozpočet na rok 2019, v porovnaní s predchádzajúcim rokom, zvýšil svoj objem o 32,26 % na 5 026 100 €.

V súlade s § 10 ods. 3 citovaného zákona sa rozpočet vnútorne člení na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet), na kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a príjmy a výdavky z finančných operácií.

Ukazovateľ	Príjmy (€)	Výdavky (€)
1. bežné	2 570 000	2 351 787
2. kapitálové	1 817 700	2 601 313
3. finančné operácie	638 400	73 000
Príjmy spolu:	5 026 100	5 026 100

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obec Tomášov predkladá svoj rozpočet ako viacročný (2019 - 2021). Takto zostavený rozpočet prezentuje strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja obce a potrieb jeho obyvateľov.

C. Zhodnotenie príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu:

Názov	Plán na r. 2017	Plán na r. 2018	Plán na r.2019	Plán na r.2020
Daňové príjmy	991 117	1 083 877	1 400 000	1 442 000
Nedaňové príjmy	259 200	264 200	350 000	350 000
Granty a transfery spolu	718 000	833 000	820 000	844 000
Bežné príjmy spolu	1 969 317	2 181 077	2 570 000	2 636 000
Kapitálové príjmy spolu	646 067	1 569 000	1 817 700	300 000
Príjmové finančné operácie	392 157	50 000	638 400	0
Príjmy celkom	3 006 541	3 800 077	5 026 100	2 936 000

Príjmová časť rozpočtu je členená na daňové príjmy, nedaňové príjmy, granty a transfery, ako aj príjmy z finančných operácií .

Analýza príjmovej časti rozpočtu a príjmových finančných operácií

Základom príjmov v návrhu rozpočtu obce sú daňové príjmy v predpokladanom objeme 1 400 000 €. Spôsob a nastavenie systému tejto dane vyplýva z fiškálnej decentralizácie, plánovaná výška predpokladá navýšenie sadzby miestnych daní zo strany obce. Východiskové štatistické údaje na určenie podielu obcí na výnose DPFO na rok 2019 už boli uverejnené Ministerstvom financií SR s východiskovým údajom vo výške 1 208 172 € podľa dohodnutých princípov pre prerozdeľovanie finančných prostriedkov plynúcich zo štátneho rozpočtu jednotlivým obciam.

Nedaňové príjmy (350 000 €) plynú predovšetkým z administratívnych poplatkov, z prenájmu, za poskytnuté služby ČOV a z iných zdrojov.

Granty a transfery (820 000 €) sú špecifickou zložkou, vstupujú do príjmov a výdavkov, avšak celkový proces rozpočtovania neovplyvňujú, nakoľko vo výške, v akej sú zaradené do príjmovej časti rozpočtu, sú takisto zaradené do výdavkovej časti s určeným účelom ich použitia.

Granty na kapitálové investície vo výške 1 817 700 € sú plánované avšak ich výška závisí od úspešnosti obce pri vyhodnotení grantov.

Príjmové finančné operácie (638 400 €) predpokladajú čerpanie bankového úveru na krytie prostriedkov spoluúčasti na plánovanej investičnej akcii “ Materská škola s jedálňou a kuchyňou“ a využitie finančného leasingu pri nákupe pracovného stroja.

Navýšenie daňových príjmov na rok 2019 predpokladá 29,16 % navýšenie oproti predpisu na rozpočtový rok 2018. Reálny predpoklad -nárast na strane daňových príjmov vo výške 316.123 € dáva priestor na využitie týchto prostriedkov na zvýšené bežné výdavky a v časti na krytie kapitálových výdavkov. Kapitálové príjmy o 783.613 € sú rozpočtované na nižšej úrovni ako kapitálové výdavky, krytie je

v návrhu rozpočtu zabezpečené prebytkom bežného rozpočtu a prijatím bankového úveru. Navrhnutý investičný zámer obce na rok 2019 predpokladá požiadavku na prijatie bankového úveru vo výške 638 400 €. Uvedená čiastka by navýšila výrazne dlhovú službu obce a limitovala by realizáciu investícií na nasledujúce roky. Pri najväčšej investícii „ Výstavba materskej školy s jedálňou a kuchyňou“ v plánovanej výške 1 550 000 € spoluúčasťou 600.000 € je potrebné zabezpečiť ďalšie dotačné zdroje aby nedošlo k podstatnému navýšeniu dlhovej služby obce.

Analýza výdavkovej časti rozpočtu a výdavkových finančných operácií z pohľadu programového rozpočtu

V návrhu rozpočtu predkladá obec aj návrh rozpočtu v jeho programovej štruktúre. Rozpočet je vo svojej výdavkovej časti rozdelený na 10 programov, v ktorých sú vymedzené ciele, merateľné ukazovatele a plánované hodnoty.

Rozpočet obce zároveň obsahuje stanovené prehľadné členenie na podprogramy končiac prvkami ekonomickej klasifikácie.

Prehľad výdavkov a výdavkových finančných operácií podľa programového rozpočtu

PROGRAM	Bežné výdavky na r. 2019	Kapitálové výdavky na r. 2019	Výdavkové fin. operácie 2019
Správa obce	591 787	45 000	
Civilná ochrana	3 000	0	
Verejný poriadok a bezpečnosť	9 000	33 000	
Stavebný úrad a hospodárstvo	33 000	0	
Ochrana životného prostredia	110 000	305 979	
Bývanie a občianska vybavenosť	115 000	374 000	
Zdravotníctvo	6 000	0	
Šport, kultúra a náboženstvo	103 000	29 334	
Vzdelávanie	1 346 000	1 814 000	
Sociálne zabezpečenie	35 000	0	
Program 1 - 10	2 351 787	2 601 313	73 000
SPOLU VÝDAVKY	2 351 787	2 601 313	73 000

Program 1: Správa obce

V programe je zahrnutý výkon funkcie starostu, zástupcu starostu a poslancov zastupiteľstva obce, pracovné záväzky voči pracovníkom obecného úradu, zahraničné vzťahy, územné plánovanie, právne služby.

Program 2: Civilná obrana

Obec v rámci tohto programu zabezpečuje úlohy v oblasti civilnej ochrany, krízového riadenia, hospodárskej mobilizácie a obrany štátu. V roku 2019 do tohto programu patrí zabezpečovanie pravidelného školenia zamestnanca obecného úradu, ako aj revízia materiálu pre potreby civilnej obrany.

Program 3: Verejný poriadok a bezpečnosť

Tento program tvorí technologický systém, majetok – investície, údržba. V návrhu rozpočtu na rok 2019 je v tomto programe rozpočtovaná suma 42 000 € z toho na obstaranie projektovej dokumentácie na výstavbu požiarnej zbrojnice je určená čiastka vo výške 33.000 €.

Program 4: Stavebný úrad a hospodárstvo

V roku 2019 v tomto programe je rozpočtovaná suma 33 000 € , navýšenej o 9 800 € oproti predchádzajúcemu rozpočtovanému roku.

Program 5: Ochrana životného prostredia

Rozpočtované prostriedky sú vo výške 415 979 €, tvorené sú na výdavkové položky smerujúce na prevádzkovanie čističky odpadových vôd a na výdavky odpadového hospodárstva. V kapitálových výdavkoch sú smerované na výstavbu zberného dvoratriedeného zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu.

Program 6. Bývanie a občianska vybavenosť

Obec v rámci programu zabezpečuje prevádzku nájomných bytov. Na zabezpečenie tejto činnosti rozpočtované prostriedky na rok 2019 sú vo výške 489 000 € z toho je 374 000 € plánované na investičné zámery obce (výstavba chodníkov, rozšírenie kanalizácie v časti obce „ Doma“, prístavacie móla na Malom Dunaji) .

Program 7: Zdravotníctvo

Rozpočtované prostriedky v sume 6 000 € sú vyčlenené na bežné prevádzkové náklady zdravotného strediska.

Program 8: Šport, kultúra a náboženstvo

Program zahŕňa manažment kultúry, kultúrne podujatia a ich marketing, vytváranie podmienok na rozvoj telesnej kultúry, koncepciu športových klubov v podmienkach obce, koordináciu a rozvoj telesnej kultúry.

V rozpočte na rok 2019 je na tento program vyčlenená celková suma finančných prostriedkov v objeme 132 334 €.

Program 9: Vzdelávanie

Na celkových plánovaných výdavkoch obce na rok 2019 sa program vzdelávanie podieľa 63,79 % , najväčšou položkou je plánovaná výstavba MŠ s jedálňou a kuchyňou. V tomto programe je zahrnutá predškolská výchova, všeobecné vzdelávanie, voľno-časové aktivity a ostatné výdavky na školstvo.

Program 10: Sociálne zabezpečenie

Obec v rámci programu zabezpečuje sociálne služby – pestúnsku starostlivosť.

V rozpočte na rok 2019 je na tento program vyčlenená suma 35 000 €, v roku 2018 plánovaná čiastka bola vo výške 29 000 €.

Dlhová služba obce Tomášov

V kontexte s predkladaným návrhom rozpočtu na roky 2019- 2021 som posúdil tiež vývoj dlhovej služby, ktorej kritériá stanovujú parametre celkovej zadlženosti obce a zároveň určujú možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Pri preverovaní uvedených skutočností som vychádzal z údajov záverečného účtu za rok 2017, očakávaného stavu vývoja bežných príjmov v roku 2018, ako aj prognóz stanovených v navrhovanom rozpočte na nadchádzajúce roky.

Prognóza vývoja dlhovej služby ako aj návrh rozpočtu obce na rok 2019 počíta s prijatím návratných zdrojov financovania vo výške 638 400 € a zároveň so splátkami istín v rokoch 2019 v sume 73 000 €. Úroveň zostatku istín ku koncu novembra 2018 vo výške 1 288 445,44 € (z toho zostatok istín zo ŠFRB vo výške 815 594,80 €) bola oproti stavu k 30.11. 2017 vyššia o 769.413,08 € (vykázaný stav k 30.11.2016 519 032,36 €).

V zmysle ustanovení § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pri dodržiavaní stanovených podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania je možné celkovú sumu dlhu obce celku čerpať tak, aby návratné zdroje financovania neprekročili 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Na základe disponibilných číselných údajov konštatujem, že obec Tomášov (v období súvisiacom s predkladaným rozpočtom) spĺňa kritériá stanovené v § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

D. Záver

Po oboznámení sa s predloženým návrhom rozpočtu na roky 2019 - 2021, jeho posúdením a analýzou konštatujem, že:

1. Návrh programového rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.
2. Predkladaný návrh viacročného rozpočtu na roky 2019 až 2021 je zostavený v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na obdobie troch rozpočtových rokov.
3. **Rozpočet** na rok 2019 je koncipovaný ako **vyrovnaný** vo výške **5 026 100 €**. Bilancia bežného rozpočtu (s prebytkom 218 213 €) je použitá na krytie výdavkov

kapitálové rozpočtu a výdavkových finančných operácií v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Návrh rozpočtu na rok 2019 obsahuje programy celku. Výdavky rozpočtu sú rozpísané na konkrétne programy, so zadefinovaným účelom.
5. Návrh rozpočtu obce Tomášov na roky 2019 až 2021 je v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bol v stanovenej lehote verejne prístupný.
6. Podľa úverovej zadlženosti k 30. 11. 2018, údajov dlhovej služby a záverečného účtu obce za rok 2017 v zmysle zákonom stanovených kritérií konštatujem, že podľa predloženého návrhu čerpania úverových prostriedkov sú dodržané požadované kritériá § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe vyššie uvedeného odporúčam poslancom obecného zastupiteľstva Tomášov predložený návrh rozpočtu obce Tomášov na rok 2019

schváliť

a návrh viacročného rozpočtu obce Tomášov na roky 2020-2021

vziať na vedomie .

V Tomášove dňa 18.12.2018

.....
ing. Ervin Bernáth
hlavný kontrolór